

سرشناسه: حسینی، مرتضی، ۱۳۳۴ -
عنوان و نام پدیدآور: خانه‌های آسمانی: روش نوین در برنامه‌های ساختار مساجد: خروج مساجد از رکود / مرتضی حسینی اصفهانی.

مشخصات نشر: قم: فرهنگ قرآن، ۱۳۸۸.

شابک: 3 - 04 - 7557 - 964 - 978

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: عنوان دیگر: روش نوین در امور مساجد.

یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس.

عنوان دیگر: روش نوین در امور مساجد.

عنوان دیگر: روش نوین در برنامه‌های ساختار مساجد.

موضوع: مسجدها.

موضوع: مسجدها - تاریخ.

موضوع: مسجدها - جنبه‌های قرآنی.

رده بندی کنگره: ۱۳۸۸ خ ۵ ح / BP ۲۶۱

رده بندی دیویی: ۲۹۷ / ۷۵

شماره کتابشناسی ملی: ۱۷۳۶۰۴۰

تاریخ درخواست: ۱۳۸۸/۰۲/۲۱

تاریخ پاسخگویی: ۱۳۸۸/۰۲/۲۶

کد پیگیری: 1725766

خانه‌های آسمانی

☐ مؤلف:	☐ سیدمرتضی حسینی اصفهانی
☐ موضوع:	☐ روش نوین در امور مساجد
☐ قطع:	☐ وزیر
☐ کامپیوتر:	☐ تقی مقدم
☐ ویراستار:	☐ سید مهدی حسینی
☐ نوبت چاپ:	☐ اول
☐ محل چاپ:	☐ چاپخانه دفتر انتشارات اسلامی
☐ ناشر:	☐ انتشارات فرهنگ قرآن
☐ تعداد مجلدات:	☐ یک جلد
☐ تعداد صفحات:	☐ ۲۲۲
☐ تاریخ انتشار:	☐ تابستان ۸۸
☐ مجموعه آثار:	☐ ۴۵
☐ شمارگان:	☐ ۲۰۰۰
☐ قیمت:	☐ ۵۰۰۰ تومان
☐ شابک:	ISBN : 978 - 964 - 7557 - 04 - 3

حق چاپ محفوظ است.

خانه‌های آسمانی

(روش نوین در برنامه‌ها و ساختار مساجد)

خروج مساجد از رکود)

سید مرتضی حسینی اصفهانی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۲۷	سخن آغازین
۳۱	مسجد در لغت
	■ بخش اول: جایگاه مساجد در اسلام، ساخت و تعمیر مساجد، وظایف عامه
۳۳	نسبت به مساجد
۳۵	● مساجد در قرآن
۳۵	مسجد در قرآن کریم
۳۵	نخستین مسجد (خانه خدا)
۳۷	نخستین سجده گاه بشریت
۳۹	مسجد جایگاه عروج
۴۰	مسجد الاقصی
۴۱	مسجد یادبود اصحاب کهف
۴۳	مساجد ویژه الهی
۴۴	تشریح جهاد برای حفظ مساجد
۴۶	یاران خدا احیاگران مساجد
۴۷	بزرگترین ظلم، ویرانی مساجد
۵۰	ساختمان رفیع جهت یاد خدا
۵۲	مؤمنان آبادکنندگان مساجد

۷	فهرست مطالب
۷۳	ساختن مساجد در بین راه
۷۳	عدم نقش و تصویر بر مساجد
۷۴	ساختن مسجد بر محل دستشویی
۷۴	ساختن مسجد گرچه به اقل
۷۴	عدم بناء مساجد نزد قبور
۷۴	اخلاص در ساختن مساجد
۷۵	ساختن مسجد از مال حلال
۷۵	کیفیت آبادی مساجد
۷۵	آبادکنندگان مساجد
۷۶	مسجد و قرآن
۷۶	مسجد برای قرآن نه شعر
۷۶	ضرورت ساختن مراکز فرهنگی در کنار مساجد
۷۹	ضرورت ساختن مراکز سیاسی در کنار مسجد
۸۱	منابع اقتصادی مساجد
۸۳	ساختن خانه امام جماعت کنار مساجد ۳ به
۸۴	پاداش ساختن مساجد
۸۵	ترک عمران مساجد و عذاب الهی
۸۵	تخریب مناره‌های مساجد
۸۷	علی <small>علیه السلام</small> و تخریب محراب‌ها
۸۷	تبدیل معابد یهود و نصاری به مساجد
۸۷	مسجد در هر جا غیر از دستشویی و قبرستان
۸۸	تخریب اطاقک مساجد
۸۸	حاکم جانر و تخریب مساجد
۸۹	● وظایف مردم نسبت به مساجد

۱۸۹	رفتن بیه مساجد
۱۸۹	عدم ممانعت از آمدن زنان به مساجد
۹۰	عدم تعجیل در خروج از مسجد
۹۰	تعجیل در خروج و ابتلای به فقر
۹۰	بهترین مسجد برای زنان
۹۰	نماز گزاردن در مساجد اهل تسنن
۹۱	مؤمن و عشق به مسجد
۹۲	عاشق، میانه رو و ظالم به مسجد
۹۲	پاداش رفتن به مسجد
۹۳	ترک کارهای غیر عبادی
۹۳	عدم مباهات در مساجد
۹۴	قَسَم آفت مسجد
۹۴	عدم داستان سرایان در مسجد
۹۴	معامله در مساجد و وقوع قیامت
۹۴	خروج تارکان زکات از مسجد
۹۴	وظیفه جنب نسبت به مسجد
۹۵	جنب و حائض و برداشتن چیز از مسجد، نه گذاشتن در آن
۹۵	عدم دخول حائض و نساء و جنب به مسجد
۹۶	تهدید غائبان از مسجد
۹۷	آثار شکایت مسجد
۹۷	شعر خواندن در مسجد
	■ بخش دوم: آداب نماز جماعت در اسلام، برکات حضور در مسجد، آداب
۹۹	مساجد
۱۰۱	● نماز جماعت
۱۰۱	پیامبر ﷺ و دعای در حال وضو

۹	فهرست مطالب
۱۰۱	علی <small>علیه السلام</small> و دعای در حال وضو
۱۰۳	صرفه جویی در آب وضو و غسل
۱۰۴	آداب در کیفیت وضو
۱۰۴	ویژگی وضوی مخلصان
۱۰۵	انتظار وقت نماز
۱۰۵	تعیین وقت نماز به وسیله جبرئیل <small>علیه السلام</small>
۱۰۶	هماهنگی با اذان
۱۰۶	نماز در اول وقت
۱۰۷	فرازی اول وقت نه بلکه تأخیر با جماعت
۱۰۷	پیامبر <small>صلی الله علیه و آله</small> و تنظیم صفوف
۱۰۸	تنظیم صفوف جماعت و طرد شیطان
۱۰۸	جایگاه بچه‌ها در نماز جماعت
۱۰۸	نماز در جاهای مختلف مسجد
۱۰۸	دعای در توجه به قبله
۱۰۹	اقامه نماز
۱۱۰	معنای حقیقی نماز
۱۱۰	حق نماز
۱۱۲	ارتباط مرتبه نماز به درجه ایمان
۱۱۲	آمادگی جسمی و روحی
۱۱۲	حضور قلب در نماز
۱۱۳	نماز عاشق و فناء در خدا
۱۱۵	آداب نماز
۱۱۵	خشوع در نماز
۱۱۶	ادای نماز کامل و تمام

خانه‌های آسمانی	۱۰
حضور در نماز در حد نماز وداع	۱۱۷
اعتبار نماز به میزان اندیشه	۱۱۸
جبران نواقص با نوافل	۱۱۹
عدم آمادگی در نماز	۱۲۰
عدم خستگی و خمیازه در نماز	۱۲۱
عدم کار بیهوده در نماز	۱۲۲
عدم تمرکز در نماز	۱۲۲
کاهلی و بی‌زگی منافقان در نماز	۱۲۳
دزدی در نماز	۱۲۳
نماز همانند نوک زدن کلاغ	۱۲۵
ضایع کردن نماز و نابودی همه اعمال	۱۲۵
برکات حضور در مسجد	۱۲۷
قدم‌ها مصون از آتش	۱۲۷
حضور در مسجد و مصونیت از گناه	۱۲۷
مردانگی یا حضور در مسجد	۱۲۷
مسجد و رهایی از غم	۱۲۸
رفتن به مسجد و رفاقت با صدیقان	۱۲۸
سابقان به مساجد و پرچمداران قیامت	۱۲۸
حضور در مسجد و پذیرایی جاودانی	۱۲۹
حضور سالخورده‌گان در مساجد و رفع بلا یا	۱۲۹
سالم ماندن اهل مسجد از بلا یا	۱۲۹
ماندگاری در مسجد و محبوبیت نزد خدا	۱۲۹
مسجد و بهره‌مقصود	۱۳۰
اخلاص در مسجد و دریافت پاداش	۱۳۰

۱۱	فهرست مطالب
۱۳۰	نشستن در مساجد
۱۳۱	فواید رفت و آمد به مسجد
۱۳۱	ایمان اهل مسجد
۱۳۲	مسجدی الگوی جامعه
۱۳۲	مسجدی اهل بهشت
۱۳۲	مسجدی مطیع خدا و همراه صدیقان
۱۳۳	مسجدی با مروت
۱۳۳	جوانان مسجدی و رفع بلا یا
۱۳۳	غبطه مردگان از اهل مسجد
۱۳۴	مسجد پناهگاه در بروز حوادث
۱۳۴	مسجد بازار آخرت
۱۳۵	● آفات دوری از مساجد
۱۳۵	آثار اجتماعی روی گردانی از مساجد
۱۳۵	شکایت مسجد و پاسخ الهی
۱۳۶	تهدید از گریزان از مسجد
۱۳۷	● آداب مساجد
۱۳۷	آداب مراقبت در مسجد
۱۳۸	دخول با طهارت در مسجد
۱۳۹	آداب دخول در مسجد
۱۳۹	کیفیت دخول در مسجد
۱۴۰	دخول با پای راست و خروج با پای چپ
۱۴۰	ورود با آرامش و وقار در مسجد
۱۴۰	دعای پیامبر ﷺ در دخول و خروج به مسجد
۱۴۱	دعای امام حسن علیّه السلام در مسجد
۱۴۱	عدم سلام بر نمازگزار

خان‌های آسمانی	۱۲
دعا در هنگام ورود به مسجد	۱۴۲
پاداش دعای ورود در مسجد	۱۴۳
ورود با پای راست و دعا	۱۴۴
مراقبت از کفش‌ها	۱۴۴
نماز تحیت مسجد	۱۴۴
پوشیدن بهترین لباس در مسجد	۱۴۵
مسجد محل عبادت نه اعلام گمشده	۱۴۶
مسجد مکان عبادت نه محل ادرار	۱۴۶
رهبانیت یا انتظار کشیدن برای نماز	۱۴۶
آداب بودن در مسجد	۱۴۷
مدت زمان مکان اختصاصی در مسجد	۱۴۷
جلوس در مسجد	۱۴۷
رو به قبله نشستن در مسجد	۱۴۸
ورود به مساجد با اعضای پاک	۱۴۸
گفتار در مسجد	۱۴۸
روشنایی مساجد	۱۴۸
خوشبو کردن مساجد	۱۴۸
تنظیف مسجد	۱۴۹
زینت در مسجد یا شانه به سر زدن	۱۵۰
اعتکاف رسول خدا ﷺ در دهه آخر ماه رمضان	۱۵۰
نفاق در خروج از مسجد وقت ندا	۱۵۰
کاری که در مسجد نباشد	۱۵۰
عدم جواز خنده در مسجد	۱۵۱
عدم جواز سخن زور در مسجد	۱۵۱
منع عبور از مسجد و ادای حق آن	۱۵۱

۱۳ فهرست مطالب
۱۵۱ عدم زینت مساجد
۱۵۱ عدم گفتار دنیوی در مساجد
۱۵۲ عدم شمشیرکشی در مساجد
۱۵۲ عدم نماز میت در مسجد
۱۵۲ عدم آویختن شمشیر در قبله
۱۵۳ افراد ممنوع از مسجد
۱۵۳ منع از اخلاط در مسجد
۱۵۳ آب دهان انداختن در مسجد
۱۵۴ گرفتگی مسجد از اخلاط سینه
۱۵۵ به ذمه داشتن مظلمه و نرفتن به مسجد
۱۵۵ خواب در مسجد
۱۵۶ عدم طواف عریان و عدم مشرک در مسجد الحرام
۱۵۶ دهان بدبو و عدم حضور در مسجد
۱۵۷ دخول و خروج و دعای فرشتگان
۱۵۷ دخول و خروج و دعای مؤمن
۱۵۸ دعای وقت خروج از مسجد
۱۵۸ عدم انتخاب مکان ویژه در مسجد
۱۵۹ بالا بردن صدا در مسجد
۱۶۰ کیفر صدای بلند در مسجد
	■ بخش سوم: امام جماعت و آبادی مساجد، ویژگی فردی و اجتماعی امام
۱۶۱ جماعت
۱۶۳	● امام جماعت مسجد
۱۶۳ امام جماعت نخستین تعمیرکننده مسجد
۱۶۵	● صفات فردی امام جماعت
۱۶۵ شرایط امام جماعت در فقه

- ۱۶۵ سیره فردی امام جماعت
- ۱۶۵ ۱- نظافت
- ۱۶۶ ۲- مواک و علت تأکید بر آن
- ۱۶۶ اهمیت مسواک
- ۱۶۷ مسواک جزو سنت
- ۱۶۷ مسواک نیمی از ایمان
- ۱۶۷ مسواک جزئی از وضو
- ۱۶۷ ده خصلت در مسواک
- ۱۶۷ سفارش جبرئیل به مسواک
- ۱۶۸ مسواک و شیوایی بیان
- ۱۶۸ مسواک با نماز
- ۱۶۸ علی علیه السلام و مسواک با وضو
- ۱۶۸ پیامبر صلی الله علیه و آله و سه مرتبه مسواک در شب
- ۱۶۹ مسواک و تنظیف مسیر قرآن
- ۱۶۹ مسواک و قوت حافظه
- ۱۶۹ مسواک و رفع فراموشی
- ۱۷۰ مسواک به عرض دندان
- ۱۷۰ حسن زیتون برای مسواک
- ۱۷۰ ترک مسواک و عدم نزول فرشتگان
- ۱۷۰ مسواک در ماه رمضان
- ۱۷۰ عدم مسواک با نی، ریحان و چوب انار
- ۱۷۱ ۳- آراستگی ظاهری
- ۱۷۲ تزئین
- ۱۷۳ استفاده از عطر و بوی خوش

۱۵	فهرست مطالب
۱۷۳	ویژگی های فردی امام جماعت
۱۷۴	ویژگی علمی
۱۷۵	امام جماعت معلم خویش
۱۷۸	شناخت علم به عمل
۱۷۹	امام جماعت و پایبندی به اصول و فروع دین
۱۸۰	امام جماعت و جامعیت
۱۸۱	امام جماعت و تخلق به اخلاق الهی
۱۸۳	امام جماعت و سرشتی نیکو
۱۸۴	آثار طینت پاک و غیر پاک
۱۸۴	امام جماعت و درد دین
۱۸۵	امام جماعت و احترام به قانون
۱۸۶	● صفات اجتماعی امام جماعت
۱۸۶	امام جماعت و ویژگی های اجتماعی
۱۸۶	سلام کردن
۱۸۷	مصافحه، دست دادن
۱۸۷	گشادگی چهره و خنده روی
۱۸۸	مردم داری
۱۸۹	تفقد و جستجو از مأمومین
۱۹۱	امام جماعت حافظ اسرار مردم
۱۹۲	امام جماعت و تواضع
۱۹۳	احترام به وارد شونده در مجلس
۱۹۴	ادب نشستن
۱۹۴	احترام در راه رفتن
۱۹۴	نشانه های تواضع

- ۱۹۵ فایده و اثر فروتنی
- ۱۹۷ فروتنی و رفعت مقام
- ۱۹۸ امام جماعت و شکیبایی
- ۲۰۰ بازتاب عدم شکیبایی
- ۲۰۱ امام جماعت و شرح صدر
- ۲۰۲ امام جماعت و دردیابی
- ۲۰۳ دردیابی امیرمؤمنان علیه السلام
- ۲۰۴ امام جماعت و گره‌گشایی
- ۲۰۶ امام جماعت و خدمات اجتماعی
- ۲۰۶ امام جماعت و سودرسانی به مردم
- ۲۰۷ امام جماعت و اخلاق اجتماعی
- ۲۰۹ امام جماعت و نرم‌خویی
- ۲۱۲ امام جماعت و میانه روی
- ۲۱۴ آثار میانه روی
- ۲۱۵ امام جماعت و استقامت
- ۲۱۷ استقامت در فتنه و تقیه
- ۲۱۷ استقامت در مبارزات
- ۲۱۸ امام جماعت و توجه به امامت و ولایت
- ۲۲۱ مسؤولیت رهبری
- ۲۲۲ جایگاه رهبری
- ۲۲۲ امام جماعت و حفظ وحدت
- ۲۲۴ ره آورد عشق به امامت
- ۲۲۵ امام جماعت و حفظ پیمان با رهبر
- ۲۲۶ امام جماعت و مشورت در کارها

فهرست مطالب ۱۷

آفت مشورت ۲۲۶

عدم استفاده از ماشین آخرین سیستم ۲۲۷

عدم استفاده از ماشین مدرن در طول عمر ۲۲۷

عدم سواری اختصاصی ۲۲۸

■ بخش چهارم: سامان دهی برنامه‌های کاربردی مساجد، برنامه ریزی صحیح

آموزشی و سیاسی، مطابقت بر سیره اخلاقی و اجتماعی رسول اکرم صلی الله علیه و آله

و طریقه جذب جوانان ۲۲۹

● سامان‌دهی برنامه‌های کاربردی مساجد ۲۳۱

امام جماعت و برنامه ریزی ۲۳۱

برنامه ریزی و عدم پشیمانی ۲۳۱

برنامه ریزی دقیق و نتیجه برتر ۲۳۲

امام جماعت و اخلاق مدیریتی ۲۳۲

امام جماعت و تعیین وقت نماز یومیه ۲۳۲

مراعات حال ضعیفان در نماز ۲۳۳

امام جماعت و کیفیت تبلیغ ۲۳۵

امام جماعت بیان‌کننده حق ۲۳۵

امام جماعت و تبلیغ رسالات الهی ۲۳۵

مبلغان و فقط خوف از خدا ۲۳۶

مبلغ شاهد بر اعمال مردم ۲۳۶

مبلغ و زبان بشارت و مزده ۲۳۸

مبلغ و زبان تهدید و ترساندن ۲۳۹

مبلغ و بیان آشکار و روشنگر ۲۳۹

مبلغ داعی به خدا به اذن او ۲۴۰

مبلغ، چراغی فروزان ۲۴۱

- ۲۴۲ مبلغ و هشدار به پاداش کارهای نیک
- ۲۴۳ مبلغ و حفظ مرزهای اعتقادی
- ۲۴۵ استحکام تبلیغ در عدم پاداش مردمی
- ۲۴۶ گوینده متبخر به فنون الهی
- ۲۴۷ امام جماعت و معاون
- ۲۴۸ امام جماعت و برخورد منطقی با مخالفان
- ۲۵۰ امام جماعت و طریق راهنمایی مخالفان
- ۲۵۱ امام جماعت و کیفیت مبارزه منطقی
- ۲۵۲ امام جماعت و اصرار و تأکید بر تبلیغ
- ۲۵۴ محکم در سخنرانی‌ها
- ۲۵۴ جایگاه سخن
- ۲۵۵ شدت تأثیر گفتار
- ۲۵۶ پرهیز از گفتار زشت
- ۲۵۷ ترک بیهوده‌گویی
- ۲۵۸ نکوهش از یاوه‌گویی
- ۲۵۸ پرهیز از زیاده‌گویی
- ۲۶۱ زبان‌های پرگویی
- ۲۶۱ ستایش کم‌گویی
- ۲۶۲ گوینده اسیر بند سخن
- ۲۶۳ نکوهش آشکار کردن هر دانسته‌ای
- ۲۶۴ سخن داروی شفابخش
- ۲۶۵ برتری سخن بر سکوت
- ۲۶۶ برتری سکوت بر سخن
- ۲۶۷ خوش سخنی
- ۲۶۸ امام جماعت و شیوایی در سخن

۱۹ فهرست مطالب
۲۶۹ امام جماعت و سخنرانی مفید
۲۷۴ امام جماعت و تبلیغ جامع
۲۷۶ امام جماعت احیاء کننده سنت رسول خدا ﷺ
۲۷۷ امام جماعت و نوآوری
۲۷۸ سنت پیامبر
۲۸۰ احیاء سنت پیامبر ﷺ یا میراندن بدعت‌ها
۲۸۲ ● مساجد و برنامه‌های آموزشی
۲۸۲ مسجد محل تعلیم و تعلم
۲۸۲ مسجد محفل علم و دانش
۲۸۳ پاداش کسب دانش در مساجد
۲۸۴ پاسخ‌گویی به مسائل در مسجد
۲۸۴ مسجد جایگاه علم و دانش
۲۸۹ مسجد کانون شعر و هنر
۲۹۴ ● مساجد و برنامه‌های سیاسی
۲۹۴ مسجد جایگاه تشکل حکومت
۲۹۶ مسجد کانون مباحث سیاسی و مبارزاتی
۲۹۹ مسجد کانون دادخواهی و قضایی
۳۰۱ دادخواهی فاطمه <small>علیها السلام</small> در مسجد
۳۰۲ ایرادات با حاکم جور در مسجد
۳۰۳ مسجد پایگاه نهضت و جهاد
۳۰۴ قصه‌پردازی در مسجد
۳۰۴ مسجد کانون تبلیغاتی
۳۰۵ مسجد کانون خدمات اقتصادی
۳۰۶ مسجد جایگاه فعالیت نظامی
۳۰۸ ● سیره عبادی پیامبر ﷺ

خانه‌های آسمانی	۲۰
سیره عبادی اولیاء خدا ﷺ	۳۰۸
۱- خلوت و انس با خدا	۳۰۸
۲- سپاس و ستایش الهی	۳۰۹
۳- استغفار (طلب آمرزش)	۳۱۱
برکات استغفار	۳۱۱
۴- روزه مستحبی	۳۱۲
آثار روزه	۳۱۳
برکات روزه سه گانه	۳۱۴
۵- اعتکاف	۳۱۵
۶- مناجات در دل شب	۳۱۶
برکات نماز شب	۳۱۷
۷- قرائت قرآن	۳۱۸
حق تلاوت قرآن	۳۲۰
نتیجه قرائت و برکات آن	۳۲۰
گریستن در نماز	۳۲۱
نماز نور چشم پیامبر ﷺ	۳۲۲
مراعات وقت نماز	۳۲۲
گفتن اذان در وقت آن	۳۲۲
سنت بین اذان و اقامه	۳۲۳
جلوس در ذکر اقامه	۳۲۳
تکبیرات هفتگانه	۳۲۳
خواندن آیه توجه درشش نماز	۳۲۳
استعاذه به خدا قبل از قرائت	۳۲۴
بسم الله با صدای بلند	۳۲۴
بلندی قرائت در نماز جمعه	۳۲۴

۲۱	فهرست مطالب
۳۲۵	قرائت سوره جمعه و منافقون در نماز جمعه
۳۲۵	کوتاهی صدا در نافله روز و بلندی در شب
۳۲۵	قنوت سنت واجبه
۳۲۵	قنوت در نماز جمعه
۳۲۵	ذکر تسبیح در رکوع و سجود
۳۲۶	تساوی رکوع و قیام و سجود پیامبر ﷺ
۳۲۶	قلب سوزان در نماز
۳۲۶	نماز پیامبر تمامترین و مختصرترین
۳۲۶	طمأنینه نماز تا کجا؟
۳۲۷	کثرت بندگی پیامبر ﷺ
۳۲۷	زنان و تأخیر بالا بردن سر در رکوع و سجود
۳۲۷	سنت در کیفیت رکوع
۳۲۷	سه بار تکبیر بعد از نماز
۳۲۸	فضیلت دعا بر نافله بعد از نماز واجبه
۳۲۸	قرائت آیه الکرسی بعد از نماز واجبه
۳۲۸	سجده بر خاک
۳۲۹	استمرار بر نماز
۳۲۹	ارزش نماز شب
۳۲۹	نشستن بر منبر تا اتمام اذان جمعه
۳۲۹	نماز پیامبر ﷺ در منزل قبل از نشستن
۳۳۰	● سیره اخلاقی و اجتماعی پیامبر ﷺ
۳۳۰	سیره اخلاقی پیامبر ﷺ
۳۳۰	پند بعد از نماز
۳۳۰	احترام به گریه بچه در نماز
۳۳۱	جلوس پیامبر ﷺ بدون ریا

- ۳۳۱ پیامبر ﷺ شوخ مزاج
- ۳۳۱ اخلاق در جلوس پیامبر ﷺ
- ۳۳۱ خورد و خوراک با بردگان
- ۳۳۲ رستوران بدون تشریفات
- ۳۳۲ اخلاق در پذیرایی
- ۳۳۳ برخورد با رنگ‌ها
- ۳۳۳ برکات هدایا
- ۳۳۳ روش مسافرت
- ۳۳۴ اخلاق در انفاق
- ۳۳۴ جمع بین دو نماز در شب بارانی
- ۳۳۴ جمع بین دو نماز در سفر و ضرورت
- ۳۳۵ رعایت حال مردم در هوای گرم
- ۳۳۵ ترک نماز و پاسخ به سائل
- ۳۳۵ سلام به مردم از منبر
- ۳۳۶ برقراری روابط عاطفی
- ۳۳۶ ادب در گفتار
- ۳۳۶ احترام در ملاقات
- ۳۳۶ اجابت دعوت
- ۳۳۷ شرکت در شادی و غم مردم
- ۳۳۸ ● **طریقه جذب نوع جوانان**
- ۳۳۸ امام جماعت و خوشرویی
- ۳۳۹ خوشرویی و آفت زدایی
- ۳۴۰ امام جماعت و شادمانی
- ۳۴۰ اسباب زینده شادمانی
- ۳۴۱ پاداش شاد کردن غیر

۲۳ فهرست مطالب
۳۴۲ شادی مؤمن و شادی خدا
۳۴۲ شادی مؤمن و شادی رسول خدا ﷺ
۳۴۳ پاداش شادکردن غمزده
۳۴۴ امام جماعت و شوخی
۳۴۶ شوخی مذموم و افراطی
۳۴۸ امام جماعت و حق شناسی
۳۴۹ ملاک شناخت اهل حق از اهل باطل
۳۵۱ امام جماعت و معاشرت با مردم
۳۵۲ میزان معاشرت با مردم
۳۵۳ هماهنگی با رسوم صحیح مردم
۳۵۵ طریقه جذب تارکان مساجد و گروه‌ها
۳۵۶ طریقه جذب گروه‌ها
۳۵۸ امام جماعت و اطلاع از طبقات مردم
۳۵۸ امام جماعت و دعوت از ثروتمندان
۳۶۰ امام جماعت و دعوت از مستمندان
۳۶۱ آفات مساجد
۳۶۱ وظیفه امام جماعت با تنفر مردم
۳۶۱ امام جماعت بزرگترین مشکل مساجد
۳۶۴ ائمه جماعات ستمگر و ظالم
۳۶۴ دوری از مسجد و عدم نماز کامل
	■ بخش پنجم: هیئت ائمه مساجد، انتخاب بر پایه دوراندیشی، تجربه،
۳۶۵ قابلیت‌ها، آزمون، تلاش و شکیبایی و آثار آنها
۳۶۷ ● هیئت ائمه
۳۶۷ ضابطه در هیئت ائمه
۳۶۸ آفات هیئت ائمه

- ۳۶۸ مهمترین مشکل، هیئت امنایها
- ۳۷۰ هیئت امنای و نسل جوان
- ۳۷۱ معیارهای گزینش هیئت امنا
- ۳۷۱ انتخاب هیئت امنای بر اصول کارشناسی
- ۳۷۲ اجازه در اظهار از قابلیت‌ها
- ۳۷۳ دقت در گزینش با ملاحظه لیاقت
- ۳۷۳ فقدان امتیاز و توقع مسؤلیت
- ۳۷۴ اعطاء مسؤلیت بر مبنای عدم رودریاستی
- ۳۷۵ انتخاب هیئت امنای بر مبنای آزمون
- ۳۷۶ امتحان عملی نه قولی
- ۳۷۶ تعیین وظیفه برای همه اعضاء
- ۳۷۷ امام جماعت و انتخاب رئیس
- ۳۷۷ هیئت امنای با نشاط کاری
- ۳۷۸ هیئت امنای با تلاش و کوشش پی‌گیر
- ۳۷۸ ثمره تلاش و کوشش
- ۳۷۹ هیئت امنای و دوراندیشی
- ۳۷۹ فکر، صبر و تجربه مقدمه دوراندیشی
- ۳۸۰ عدم اختصاص دوراندیشی به صاحبان موقعیت
- ۳۸۰ ● آثار دوراندیشی
- ۳۸۰ ۱- عدم تاثیر پذیری از خدعه
- ۳۸۱ ۲- ایمن از گرفتاری‌ها
- ۳۸۱ ۳- همراه با مشورت
- ۳۸۱ ۴- درستی و سلامتی در کار
- ۳۸۱ ۵- شایستگی، انتهای اندیشه‌ها
- ۳۸۱ ۶- فکر مساوی با جمع

۲۵	فهرست مطالب
۳۸۱	۷- ستودگی و تمجید در کارها
۳۸۲	۸- بریدن از احمقان
۳۸۲	۹- اجتناب از کار زشت
۳۸۲	۱۰- پشتیبان یابی
۳۸۲	۱۱- دوراندیشی و عدم غرور
۳۸۲	۱۲- دوری از تباهی
۳۸۳	۱۳- دوری از سرزنش
۳۸۳	۱۴- مدارایی با دشمنان
۳۸۴	● آثار بد دور اندیش نبودن و دوراندیشی بد
۳۸۴	۱- ایجاد فقر
۳۸۴	۲- بطلان طرح و نقشه
۳۸۴	۳- هلاکت
	■ بخش ششم: فضیلت برخی از مساجد، مساجد ستوده، مساجد ناستوده،
۳۸۷	جایگاه مساجد در عصر پیامبر، برکات اعزام از مساجد به جبهه‌ها
۳۸۹	● فضیلت برخی از مساجد
۳۸۹	● مسجدهای ستوده
۳۹۰	فضیلت نماز در مسجد الحرام
۳۹۱	فضیلت نماز در مسجد الرسول ﷺ
۳۹۱	فضیلت مسجد کوفه
۳۹۲	فضیلت نماز در بیت المقدس
۳۹۲	فضیلت نماز در مسجد جامع
۳۹۲	فضیلت مسجد سهله به بیان علامه مجلسی <small>رحمته‌الله</small>
۳۹۳	● مساجد ناستوده
۳۹۵	● جایگاه مساجد در عصر پیامبر ﷺ
۳۹۶	مسجد نخستین کانون عبادت

- ۳۹۶ مسجد محل و کانون اجتماعی.
- ۳۹۸ مسجد کانون عبادی بالاچار.
- ۴۰۰ مسجد جایگاه مشورت.
- ۴۰۱ مسجد کانون سامان دهی سپاه اسلام.
- ۴۰۲ اعزام نیرو از مسجد به سریه نخله.
- ۴۰۳ اعزام به سریه عبد الرحمن از مسجد.
- ۴۰۴ پاسداری در مسجد در جنگ احد.
- ۴۰۵ پاسداری در مسجد در جنگ حمراء الاسده.
- ۴۰۶ جایگاه نیروهای مقاومت در مسجد.
- ۴۰۶ مشاوره در جنگ‌ها در مسجد.
- ۴۰۸ شناخت معذوران از جنگ در مسجد.
- ۴۰۸ تشویق از رزمندگان در مسجد.
- ۴۱۰ مسجد و حمایت از فرماندهان جنگی.
- ۴۱۱ مسجد جایگاه ترویج جهاد و شهادت.
- ۴۱۲ دیدار اهل مسجد از خانواده‌های ایثارگران.
- ۴۱۳ مسجد در میدان کارزار.
- ۴۱۴ مسجد کانون بهداشت.
- ۴۱۶ مسجد و دعای به مجاهدان و نفرین به کافران.
- ۴۱۸ ● آثار کارآمد اعزام از مسجد به سوی جبهه‌ها
- ۴۱۸ ۱- افق معنویت در روحیه‌ها.
- ۴۱۹ ۲- نظم و انضباط مجاهدان.
- ۴۲۰ ۳- دفاع و جهاد یک هجمه عمومی.
- ۴۲۰ ۴- دفاع و جهاد یک امر عبادی.

سخن آغازین

حمد و ستایش بیکران مر خدای بی پایان، وجود کبریایی بی حد و مکان، مسلط بر دوران، صاحب همه چیز حتی نام و نشان، فیاض لایزال بخشنده رحمان، همان که وجود مبارکش در حیطة لایزالی و لا مکانی و لا احدی و صمدی شکننده قوالب و حد و اندازه است و در هیچ چیزی نمی گنجد که بدین واسطه در شناسه خود به ماسوی الله نخست با کلمه «او»^(۱) سخن گفت و پس از گسترش رحمت و فیض علی الاطلاق خویش که بر نفس خود واجب کرد، طبق مشیت و خواست خویش که به طور مطلق هر آنچه باشد و به هر کیفیت، به هر چیزی تعلق بگیرد که بدون قید و شرط نیکوست، مقدرات او بر این شد که اگر وجود لایزالیش در حیطة انظار و افکار و اوهام نمی گنجد، ولی باید برای ماسوی الله زمینه شناخت در حد اعلی به ویژه انسان مهیا گردد، بدین خاطر پس از ارائه «او»^(۲) به انسان، چنان زمینه شناخت برای این مخلوق ناچیز و بی چیز و غریق در امور مادی حاصل نمی گردید بدین خاطر از باب گسترش رحمت بر انسان ناتوان و ضعیف. رحمت خویش را در حد لیاقت دریافت انسان تنزل داد.

۱ و ۲ - ﴿هُوَ اللهُ أَحَدٌ﴾ اخلاص: ۱.

چون سر و کار تو با کودک فتاد پس زیبان کودکی باید گشاد
 بدین علت از طریق اسمای حُسنای خود به تعلیم و تربیت بشر پرداخت،
 نخست نام مستجمع جمیع صفات کمالیه «الله» را اظهار نمود و بعد از آن به تفسیر
 و تفصیل این نام از «احدی الذات» و «واحد بالذات» خود سخن آورد و بعد به مجموعه
 اسماء حُسنای خویش در کتاب آسمانی خود که به تعداد یکصد و چهل عدد^(۱)
 می‌رسد پرداخت و طبق سنت تدریج به مظهر اسماء نامتناهی خویش پرداخت،
 و هر آنچه که اکنون در سراسر گیتی از موجوداتی است که در حدّ شمارش
 و نام‌گذاری انسان نمی‌گنجد. همه از برکات اسماء گسترده او بوده و هست.
 جریان مطالب فوق تنها به خاطر آن بود که وجود لایزال او مافوق زمان و مکان
 و حدّ و حصر و اندازه و قالب است. چرا که فرمود: «... به هر سو رو کنید خدا آنجا
 است»^(۲) بدین جهت نیازی به منزل و جایگاه و خانه‌ای ندارد.

اما هر آنچه را از افق فیض لایزال و وسیع خود آفرید و در قالب و اشکال و
 ماهیات به وجود آورد، همه محتاج، نیازمند، فقیر و گلاویز به اسباب و علل و
 عوامل، زمان و مکان، شرائط و سنت‌ها بوده، بدین خاطر انسان قابلیت و لیاقت آن
 را نداشت که خداوند متعال را در افق ذات و نفس‌الامرای شناسد و عبادت کند، چرا
 که اگر چنین لیاقتی را داشت نیازمند به جهت واحد و اقبله مشخص نبود، اما مشیت
 الهی چنان تعلق گرفت که انسان بتواند شناخت و معرفت به او و بندگی او را در
 حیطة اسماء حُسنایش بیابد، بدین جهت خداوند طبق مشیت خود خانه‌ای برای
 خود در زمین سکناى انسان‌ها به عنوان محور قبله‌های سراسر عالم بیافرید، تا تمام
 انسانها در هر مکانی به عنوان مسجد به بندگی با او مشغول می‌شوند و دارای جهت
 واحدی باشند و همه تحت نظام و نسق و سیاق واحدی قرار گیرند. که اگر این چنین

نبود حقیقتاً هیچ محور وحدت و یگانگی و یکپارچگی در بشریت تصور نمی شد. هر کس به هر سویی روی می آورد و او را می خواند و به کلمه «به هر سو روی آورید خدا آنجا است»^(۱) استناد می جست و با این کیفیت هرج و مرجی در کوره گیتی مستند به اسلام پیش می آمد که به هیچ وجه مرتفع نمی شد. بدین خاطر اکنون دیده می شود در کوره زمین هزاران مسجد و صومعه و عبادتگاه یافت می شود و همه به طور منظم به یک سو روی می آورند و بهترین عامل وحدت و یکپارچگی نوع انسان ها بوده و خواهد بود؛ بدین علت اسلام بر تأسیس و ساخت و تعمیر مساجد بسیار تأکید نموده و در این باره آیات و روایات زیادی نقل شده که شمه ای از مهمترین آنها برای علاقه مندان در این کتاب نقل می گردد.

سید مرتضی حسینی

قم المقدسه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مسجد در لغت

«مسجد» در اصل مصدر میمی به معنای مکان سجده و محل عبادت گفته می‌شود، «راغب» می‌گوید: سجود در اصل به معنای خم شدن و فروتنی است و در حقیقت سجود عبارت از خواری و تواضع برای خدا و عبادت است که به طور عموم در انسان، حیوانات و جمادات وجود دارد و سجود بر دو قسم است: یکی: سجود به اختیار که به جز در انسان وجود ندارد، و به همین جهت مستحق پاداش می‌باشد، و دوم: سجود انقیاد و اطاعت است که آن نیز در انسان و حیوانات و نباتات می‌باشد، کنایه از آن که آسمان و زمین و هر آنچه در آنهاست ذاتاً خاضعانه گویای آن است که همه مخلوق خالق حکیم است.

و اگر چه در معنای «مساجد» گفته شده که مقصود زمین است چون طبق روایات جمله زمین سجده‌گاه و پاک قرار داده شده، ولی در حقیقت «مساجد» به جایگاه‌های هفتگانه سجده مثل: پیشانی، و دو دست، و دو سر زانو و دو پا گفته می‌شود.

البته «مسجد» به اعتبار سجود در آن، محل نماز است. از مفهوم لغوی «مسجد» برداشت می‌شود که مساجد محل سجده می‌باشد، و سجده در باطن آن، روح خضوع و خشوع و فروتنی و خواری و تذلل در مقابل هر مافوق به طور طولی و در نهایت خداوند متعال می‌باشد؛ آری این روح بندگی و عبادت است که در حال

سجود در انسان تجلی می‌کند، که گویا چیزی وجود ندارد، بلکه همه چیز محو شده و جز او چیزی نیست.

ناگفته نماند: از آنجا که سجود، شریف‌ترین و زلال‌ترین و خالصانه‌ترین ارکان نماز است و انسان در آن حالت به خداوند بیشتر نزدیک است، بدین خاطر اسم مکان از این فعل را اتخاذ و بر محل عبادت و نماز اطلاق کرده‌اند؛ البته طهارت روح و پاکی باطنی برای انسان در این حالت به وجود می‌آید و شاید فلسفه وضو و طهارت قبل از نماز به خاطر آمادگی و تهیو برای ورود در این حالت باشد، و به همین جهت است که در نماز میت وضو شرط نشده است، چون نماز میت سجده ندارد.

مسجد در اصطلاح شرعی به مکان مشخص و موقوف برای نماز اطلاق شده، این معنا در متون فقهی از فقهای عظام ذکر شده: «مقصود از مسجد جایگاهی مشخص شده برای عموم مسلمانان برای نماز است»^(۱) چه مناسب است نخست به جایگاه مساجد از نظر قرآن کریم و روایات پی ببریم، و عظمت و بلندی آنها را بشناسیم، سپس وارد مباحث منظوره در این باره بشویم.